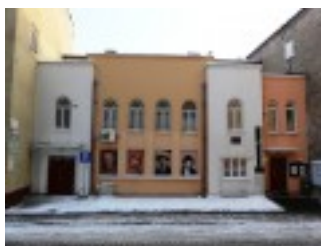

Galeria Sleńdzińskich

Współrzędne: Szerokość - 53.136834, Długość - 23.153349

Budynek w którym obecnie znajduje się Galeria im. Sleńdzińskich była pierwotnie synagoga. Wzniesiona została ona w latach 1936- 1939 z inicjatywy i funduszy jednej z ważniejszych białostockich rodzin fabrykanckich- Cytronów. Posiadali oni fabrykę włókienniczą w Supraślu, a w Białymstoku przy ulicy Warszawskiej 37 i 57 stały ich domy. Uroczyście otwarta w obecności władz miejskich i wojewody białostockiego, jeszcze przed wybuchem II wojny światowej.

Synagoga, utrzymana była w modnej wówczas moder-nistycznej stylistyce. Jej wnętrze zdobiły boazerie wykonane z eg-zotycznych gatunków drewna. Szczególny zachwyt budził strop w sali modlitw. Znajdowały się na nim drewniane kasetony, bogato zdobione kolorowymi ornamentami roślinno-geometrycznymi. Wnętrze tej sali rozświetlał wielki żyrandol ze 150 żarówkami. Robił tak duże wrażenie, że aż zanotowano nazwiska projektantów. Byli nimi: Izrael Biskupicki - architekt i elektryk Jakub Fiszer. Po utworzeniu w 1941 roku białostockiego getta, synagoga Cytronów znalazła się na jego obszarze, gdzie pełniła nielegalnie swoje funkcje . Od 1944 do 1967 roku służyła niewielkiej Kongregacji Wyznania Mojżeszowego w Białymstoku jako główna modlitewnia, miejsce akademii żałobnych i przedstawień teatralnych. Około 1970 roku cały obiekt przebudowano, przeznaczając go na spółdzielnię krawiecką. W 1979 roku został zniszczony drewniany kasetonowy strop głównej sali modlitewnej, z polichromiami na obrzeżach. Do dzisiaj zachowała się bardzo mała liczba oryginalnych elementów wyposażenia bożnicy. W 1992 roku część budynku przekazano Galerii im. Slendzińskich. W 2005 roku galeria przejęła pozostałą część dawnej synagogi.

Synagoga Cytronów jest jednym z punktów otwartego w czerwcu 2008 r. Szlaku Dziedzictwa Żydowskiego w Białymstoku.

Galeria artystycznego, wileńskiego rodu Sleńdzińskich powstała z do-nacji Julity Slendzińskiej. Przekazała ona do Białegostoku artystyczne archiwum rodzinne oraz obrazy i rysunki. Protoplastą malarskiej dynastii był Aleksander Sleńdziński (1803-1878). Pracował w Wilnie i specjalizował się w malarstwie portretowym. Jego syn Wincenty Le-opold Sleńdziński (1837-1909) był absolwentem moskiewskiej Akade-mii Sztuk Pięknych. W 1863 roku, za udział w powstaniu styczniowym, został zesłany w głąb Rosji. Do 1883 roku przebywał w różnych guberniach Cesarstwa oraz w Krakowie i w Wiedniu. Po powrocie do Wilna cieszył się opinią wybitnego twórcy scen religijnych. Jego syn Ludomir Sleńdziński (1889-1980), w latach 1909-1916

Galeria Sleńdzińskich

odbył studia malarskie w Petersburgu. W 1920 roku powrócił do Wilna. Był najwybitniejszym - przedstawicielem wileńskiej szkoły malarskiej do 1939 roku. W 1945 roku przeniósł się do Krakowa. W latach 1952-1956 był pierwszym rektorem tamtejszej politechniki. Po przejściu na emeryturę w 1960 roku poświęcił się wyłącznie pracy twórczej. Jego córka, Julita Sleńdzińska (1927-1992), ukończyła studia muzyczne w Warszawie. Była wybitną polską klawesynistką. W Galerii Sleńdzińskich prezentowane są obrazy i rysunki wszystkich przedstawicieli tego artystycznego rodu. Cyklicznie organizowane są recitale klawesynowe.

Materiały do opisu zostały zaczerpnięte z książki Andrzeja Lechowskiego "Białystok Przewodnik historyczny" .

[Informacje na temat Galerii Sleńdzińskich w Białymstoku, ceny biletów, ekspozycje/KLIKNIJ/](#)